

vergadering **C218 – FIN16**

zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 3 mei 2011

INHOUD

Interpellatie van de heer Erik Tack tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Vlaamse inbreng in het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) en het document van de Vlaamse Regering hierover	
- 155 (2010-2011)	3
Met redenen omklede moties	7
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de voorbereiding van de United Nations Conference on Sustainable Development Rio+20	
- 1727 (2010-2011)	7
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de werking van de strategische adviesraden (SAR)	
- 1745 (2010-2011)	10
Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het federale Stabiliteitsprogramma	
- 1925 (2010-2011)	13
Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroi tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, en tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over informatieverstrekking aan gemeenten inzake de onroerende voorheffing	
- 1933 (2010-2011)	20

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Interpellatie van de heer Erik Tack tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Vlaamse inbreng in het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) en het document van de Vlaamse Regering hierover - 155 (2010-2011)

De voorzitter: Op de agenda staat ook een vraag van de heer Van Dijck, die echter gesteld wordt aan ministers Muyters. Daarin gaat het meer over het Stabiliteitsprogramma. Ik heb met hem afgesproken dat hij nu zijn inbreng kan hebben, maar dat de vraag in elk geval ook gesteld wordt aan minister Muyters. Ik kan me inbeelden dat sommigen de beide vragen aan elkaar zouden willen koppelen.

De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Minister-president, voor eind april verwachtte Europa van de Federale Regering een begrotingstraject en een Nationaal Hervormingsprogramma (NHP). Het federale kernkabinet heeft dit op 13 april besproken.

We hebben gehoord dat de N-VA van oordeel is dat de aftredende regering, bovendien zonder meerderheid in Vlaanderen, dergelijke meerjarenplannen niet zomaar kan opstellen, zeker niet zonder hiervoor het fiat van het federaal parlement te krijgen. Als antwoord daarop herhaalde de federale eerste minister, en ook uw voorganger, dat hij de N-VA had uitgenodigd hierover te praten. Bovendien zei hij dat de gewesten en gemeenschappen een grote inbreng hebben in het NHP. Aangezien de N-VA in de Vlaamse Regering zit, is de N-VA wel betrokken partij, zo zei hij. Hij voegde er bovendien aan toe dat hij het document van de Vlaamse Regering stipt op tijd had gekregen.

Minister-president, wat is de precieze inhoud van het document dat de Vlaamse Regering zou hebben bezorgd aan de Federale Regering in verband met het begrotingstraject en het Nationaal Hervormingsprogramma? Wanneer hebt u dat document bezorgd aan de Federale Regering?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Minister-president, ik wens u een welgemeend proficiat voor het feit dat ook de Vlaamse Regering in deze een niet-onbelangrijk initiatief genomen heeft met betrekking tot een ambitieus Vlaams hervormingsprogramma. Ik neem aan dat u in dat verband zult antwoorden op de vragen van de heer Tack. Het staat buiten kijf dat de Vlaamse Regering zich wel degelijk mee heeft gebogen over de ambities die we moeten hebben richting Europese doelstellingen 2020.

De heer Tack verwijst naar de federale gesprekken ter zake, waar mijn partij al dan niet bij betrokken is. Ik denk dat dat een discussie is waarover de minister-president nauwelijks of niet gevat wordt. Ik weet in ieder geval dat we ons binnen de Vlaamse overheid, de Vlaamse Regering, de Vlaamse meerderheid wel degelijk ledig hebben gehouden met een aantal zaken.

Er is wel iets dat ik in deze enigszins betreur. Het Overlegcomité heeft zich in november 2010 gebogen over een aantal ontwerp teksten ter zake. Vlaanderen heeft ook sterke ambities naar voren geschoven, voornamelijk met betrekking tot de werkzaamheidsgraad en dergelijke. Minister-president, in de finale tekst zijn niet alle bepalingen opgenomen die Vlaanderen naar voren had geschoven. Weet u waarom dat is gebeurd? Waarom werd de finale tekst niet geagendeerd op het Overlegcomité, in tegenstelling tot de weg ernaartoe? Het verheugt ons in elk geval dat de ambities met betrekking tot de toekomst niet onder stoelen of banken worden gestoken.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het Overlegcomité is al een hele tijd niet meer lijfelijk samengekomen. De vergadering waarnaar wordt verwezen, was een 'elektronisch' overleg. Het is al jaren geleden dat ik nog naar het Overlegcomité ben gegaan. Het is niet meer samengekomen.

Ik hoop dat ik de vragen van de heer Tack en de heer Van Dijck volledig kan beantwoorden. Voorzitter, ik ben graag bereid om het Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020, dat is overgemaakt aan de Federale Regering, aan de commissiesecretaris te bezorgen, zodat de heer Tack er kennis van kan nemen.

De Vlaamse Regering keurde een eerste ontwerp van dat Vlaams Hervormingsprogramma goed op 29 oktober 2010. Na verdere uitwerking werd het definitieve Vlaams Hervormingsprogramma goedgekeurd op 1 april 2011. Daarin staan een aantal targets en doelstellingen in, waarnaar al gedeeltelijk werd verwezen. Ik geef een aantal cijfers. Voor onderzoek en ontwikkeling (O&O): 3 procent van het bbp; onderwijs: een dubbele doelstelling, met name het terugdringen van het percentage voortijdige schoolverlaters tot 5,2 procent, en het streven naar 47,8 procent van de 30- tot 34- jarigen die een diploma hoger onderwijs behalen; werkzaamheid: 76 procent; armoede: een reductie met 30 procent, op basis van drie indicatoren, namelijk armoederisico, materiële deprivatie, werkloze huishoudens.

Wat de klimaat- en energiedoelstellingen betreft, zijn de onderhandelingen in het kader van de zogenaamde 'burden sharing', de verdeling van de lasten tussen de federale overheid en de gewesten, nog lopende en zijn er geen specifieke Vlaamse doelstellingen bepaald in het kader van het Vlaams Hervormingsprogramma.

Dat programma, dat ik u zal overmaken, bevat een zestal hoofdstukken. Voorzitter, ik denk niet dat het de bedoeling is die zes hoofdstukken hier te overlopen. U zult daar kennis van kunnen nemen. Wij hebben ook een samenvatting van een 22-tal pagina's gemaakt die opgebouwd is als volgt: de macro-economische aspecten, het macro-economisch toezicht, thematische coördinatie, en finaal wordt ingegaan op enkele horizontale en methodologische aandachtspunten.

Het Belgische Nationaal Hervormingsprogramma is globaal gezien opgebouwd uit twee grote delen. In een eerste deel worden de bottlenecks voor groei in kaart gebracht en worden de maatregelen, zowel van de federale overheid als van de gemeenschappen en de gewesten, weergegeven die de structurele hervormingen moeten vorm geven. In een tweede deel worden de gewestelijke hervormingsprogramma's als bijlage opgenomen. Voor Vlaanderen was dat de samenvatting waar ik daarnet heb naar verwezen. Europa heeft het volledige document ter beschikking. Het federale document heeft gewoon het Vlaams programma in bijlage en heeft letterlijk bepaalde zaken uit dat Vlaams programma gehaald. Nogmaals, ik denk niet dat het zinvol is, tenzij de heer Tack of andere leden daarop aandringen, dat ik nog meer tekst en uitleg geef over werkgelegenheid, O&O, onderwijs en vorming, armoede en sociale cohesie, energie en klimaat. Dat vindt men allemaal terug in het Vlaams Hervormingsprogramma, dat letterlijk is meegenomen in het federale programma dat is doorgestuurd naar Europa.

Wij hebben ons werkstuk ingeleverd. Door het feit dat we ook Vlaanderen in Actie (ViA) en het Pact 2020 hadden, zitten heel wat van die doelstellingen reeds in de pijplijn. We hebben dat aan het federale niveau overgemaakt. Het federale niveau heeft dat op 15 april goedgekeurd in de federale ministerraad als mijn informatie juist is, en dan doorgestuurd naar de Europese Commissie. Wij hebben ons werkstuk op 1 april bezorgd aan de Federale Regering in de persoon van de eerste minister. Ik heb op 14 april de voorzitter van de Europese Raad rechtstreeks geïnformeerd over het Vlaams Hervormingsprogramma EU 2020.

Wij hebben dus gedaan wat van ons werd verwacht. We moeten het hervormingsprogramma

verder vorm geven en, gezien de bevoegdheden waar het over gaat, kan en moet Vlaanderen, wanneer Europa dat verder uitrolt, daar een niet-onbelangrijke rol in spelen.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Minister-president, ik dank u voor uw uitleg over het Nationaal Hervormingsprogramma en de Vlaamse bijdrage daartoe. Ik had ook een vraag gesteld in verband met het begrotingstraject dat zou worden gevolgd. Tegen 2015 zou dit land geen tekort meer mogen hebben, zou er nog steeds een federaal tekort van 1 procent mogen zijn en zou Entiteit II een overschot van 1,2 procent moeten kunnen leveren om aan een begroting in evenwicht te komen op Belgisch niveau. Uw coalitiepartner stelt dat binnen Entiteit II 80 procent van de inspanningen van Vlaanderen zou moeten komen. Kunt u mij daar enige uitleg over verschaffen? Klopt dat of klopt dat niet?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: De minister-president is zeer bescheiden in zijn toelichting, vind ik. Het mag wel eens onderstreept worden dat bij de vijf doelstellingen die Europa formuleert, we met de Vlaamse inbreng in het federaal programma beter scoren dan de Europese doelstellingen. Ze zijn dus meer ambitieus ingevuld: werkgelegenheid is 75-76, de schoolverlaters is 5 procent in plaats van de Europese doelstelling van 10 procent, en voor de diploma's hoger onderwijs mikken we op 48 procent, terwijl Europa 40 procent vooropstelt. Op dat vlak scoren we beter, maar dat is ook nodig.

Enerzijds mogen we daar fier op zijn maar anderzijds, als het de doelstelling is om in de kopgroep van de Europese regio's te belanden in 2020, moeten we beter doen dan het Europese gemiddelde. Vandaar de 76 procent. Ik hoop dat we beter kunnen doen. Ik denk dat we momenteel in de lijn liggen om beter te scoren. Er zijn heel wat regio's die naar 80 procent mikken. Ik hoop dat we op dat vlak de volgende jaren verder inspanningen kunnen doen om die 76 procent eerder als een minimumdoelstelling te beschouwen omdat er heel wat belangrijke consequenties aan kunnen worden gekoppeld, zoals een duurzame financiering van ons sociaal stelsel.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, het is belangrijk dat Vlaanderen een substantiële bijdrage heeft geleverd in het tot stand komen van het Nationaal Hervormingsprogramma. De vraag die nu rijst, moeten we in dit kader niet beantwoorden maar moet eerder in het Bureau worden aangekaart, namelijk waar we dat gaan bespreken. Doen we dit in zijn totaliteit of gaan we het opdelen over de respectieve commissies? Dat is de kwestie van de regeling der werkzaamheden. Het voornaamste is dat we de timing gekregen hebben en dat we het statuut kennen.

Het tweede debat is veel fundamenteeler: welk begrotingstraject gaat Vlaanderen volgen? De minister-president heeft daar de laatste dagen heel wat uitspraken over gedaan. Ik denk dat we het politieke debat de eerste keer zullen voeren naar aanleiding van de begrotingscontrole die is ingediend. Ik heb begrepen dat Vlaanderen over slechts 682 miljoen euro extra middelen beschikt in het kader van de begrotingscontrole. We zullen het politieke debat kunnen voeren nadat we de technische uiteenzetting hebben gekregen van de Hoge Raad van Financiën over het theoretische begrotingstraject dat moet worden gevolgd door Entiteit I en II om uiteindelijk tot resultaten te komen.

Onze fractie en ikzelf zouden graag hebben dat u, voorzitter, bij de voorzitter aankomt waar we ons Vlaams aandeel in het hervormingsprogramma gaan bespreken. Als we praten over werkgelegenheid en arbeidsgraad enzovoort, doen we dat dan in de commissie Algemeen Beleid of gaat dat naar de subcommissies?

Ik zou graag een van de komende dagen het inhoudelijk debat voeren over het begrotingstraject met betrekking tot de begrotingscontrole die werd ingediend door de

Vlaamse Regering.

De voorzitter: De minister-president vertelt mij dat er aanstaande donderdag in de commissie Economie van 14 uur een gedachtewisseling is met de minister-president over het Vlaamse Hervormingsprogramma Europa 2020. Dat komt donderdag dus expliciet aan bod in de commissie Economie. U wordt dus op uw wenken bediend. Een aantal aspecten, zoals de werkzaamheidsgraad, innovatiedoelstellingen, enzovoort, komen daar aan bod. Dit kan misschien tot discussie leiden in een aantal subcommissies. Maar ik denk dat deze zaken ook wel aan bod kunnen komen in de commissie Algemeen Beleid.

Vorige week heeft de Hoge Raad van Financiën een bepaald nieuw normatief project tot en met 2015 toegelicht. Zij hebben toegelicht waarom, in hun theoretisch model, Entiteit I in hun theoretisch model een tekort mag hebben van 1 procent bruto nationaal product (bnp) en Entiteit II naar een overschot van 1,2 zou moeten gaan. Zij hebben ook duidelijk gezegd dat dit een theoretisch groeiproject is gebaseerd op een aantal hypothesen – zoals we die hebben besproken – in verband met de kost van de vergrijzing, de rentelasten, enzovoort. Ze hebben ook expliciet gezegd dat ze geen opdeling maken binnen die Entiteit II en dat zelfs die opdeling tussen Entiteit I en Entiteit II gebeurd is op basis van een aantal projecties die het Planbureau heeft gemaakt in verband met de primaire uitgaven, enzovoort.

We zullen dat straks ook nog eens aan minister Muyters vragen, maar we hebben verleden week toch in zijn context kunnen plaatsen wat die doelstellingen inhouden voor de begroting in de jaren na 2011. Zoals de heer Van Mechelen heeft gezegd, zal dit zeker nog aan bod komen bij de begrotingscontrole en de meerjarenraming.

Minister-president Kris Peeters: Ik denk dat het verstandig is dat minister Muyters toelichting geeft bij de begrotingscontrole en de meerjarenraming. Dit kan aanleiding geven tot een zeer interessant debat.

Mijnheer Tack, ik heb van de voorzitter begrepen dat de Hoge Raad van Financiën tekst en uitleg gegeven heeft over het Stabiliteitsprogramma en een advies geformuleerd heeft. In dat advies werden verschillende scenario's opgenomen, met een voorkeursscenario waar men op het federale niveau verder aan heeft gewerkt.

Er is geen gesprek geweest met het federale niveau over het Stabiliteitsprogramma omdat we in het verleden al hadden laten weten dat we op basis van het regeerakkoord een begroting in evenwicht nastreven in 2011 en nadien geen overschotten en tekorten. Ik heb begrepen dat er, op basis van die brief, niet geacht werd daar overleg over te plegen.

Ik heb begrepen dat wat het federale niveau heeft overgemaakt, zich baserend op het voorkeursscenario van de Hoge Raad, een uitsplitsing maakt tussen Entiteit I en Entiteit II tot 2013 en die uitsplitsing nadien niet meer maakt. Verder gaan ze ook maar tot 2014 voor wat Europa vraagt in verband met het meenemen van de tijdshorizont. De Hoge Raad gaat daar wel tot 2015.

Minister Muyters zal dit in geuren en kleuren kunnen uitleggen, maar volgens mij is de problematiek van het boeken van overschotten een problematiek die grondig moet worden bekeken. Dit moet gebeuren met respect voor de uitdagingen waar iedereen, maar zeker ook Vlaanderen, voor staat. Dit is ook gebeurd in het kader van de begrotingscontrole en de meerjarenraming.

Ik wil hier nog een laatste element aan toevoegen dat ik ook in de plenaire vergadering, in deze commissie of in beide heb onderstreept. De gemeenten hebben, in tegenstelling tot de cijfers die de Nationale Bank gebruikt en die worden overgemaakt aan de Federale Regering, wel een overschot geboekt. De hele discussie over de ESR-boekhouding is nog volop aan de gang om te komen tot de actuele cijfers die door de Nationale Bank aan het federale niveau worden overgemaakt.

Wij stellen die actuele cijfers ook ter beschikking van de Nationale Bank. Op basis van de

cijfers die wij hebben overgemaakt, boeken de gemeenten, die deel uitmaken van Entiteit II, een overschot. De leidraad van deze regering is dat we voor een evenwicht zorgen in 2011. Dat is onze eerste, heel belangrijke bijdrage. Andere overheden mogen ons voorbeeld volgen. We boeken provisies en overschotten in de mate dat wij dat zelf belangrijk vinden. Voor facturen die we zullen krijgen, is er een provisie aangelegd van 50 miljoen euro. Voor lastenbelasting uit het verleden is er 19 miljoen euro uitgetrokken. Minister Muyters zal dat nog toelichten. We gaan daar zorgvuldig mee om vanuit een aantal overwegingen, vanuit onze bezorgdheden en inzichten.

Wat het boeken van overschotten betreft om de nv België toe te laten bepaalde cijfers te halen, denk ik dat het evenwicht in 2011 al een serieuze inbreng betekent. Uit het betoog van de heer Van Mechelen begrijp ik dat hij denkt dat het meer dan 682 miljoen euro had kunnen zijn. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

Ik had het anders begrepen. We springen daar zorgvuldig mee om. De oppositie zal zeer positief reageren, omdat een groot deel naar onderzoek en ontwikkeling gaat.

Voorzitter, over het Stabiliteitsprogramma was er geen overleg. Ons standpunt is: geen overschotten, geen tekorten. We leveren een heel belangrijke bijdrage door in 2011 een begroting in evenwicht te hebben.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Tack en door de heren Van den Heuvel, Van Dijck en Sannen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de voorbereiding van de United Nations Conference on Sustainable Development Rio+20 - 1727 (2010-2011)

De voorzitter: Collega's, in verband met de Rio-conferentie heb ik ooit een interpellatie meegemaakt van de heer Gol, die toen oppositieleider was van de PRL. Zijn interpellatie aan toenmalig premier Dehaene bestond uit één zin: "Vous avez été à Rio pour taxer plus haut." Op basis van de Rio-conferentie had ex-premier Dehaene een milieutaks gelanceerd om Agalev te binden aan de Sint-Michielsakkoorden. Dat komt allemaal terug. Ik weet niet of dit een gelijkaardige vraag betreft.

De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, ik wil vooral vooruitkijken. Ik begrijp dat u af en toe eens wilt terugblikken. U hebt meer ervaring dan ik. U hebt nog mensen gekend die ondertussen afscheid van ons hebben genomen.

Minister-president, van 4 tot 6 juni 2012 vindt in Rio opnieuw een UN-conferentie over duurzame ontwikkeling plaats. Dat is twintig jaar na de wereldtop van Rio en tien jaar na de vervolgconferentie in Johannesburg. Het is opnieuw een mijlpaal voor duurzame ontwikkeling op mondiaal niveau. Het doel van deze conferentie is te komen tot een hernieuwd politiek engagement voor duurzame ontwikkeling, de vooruitgang die sinds 1992 geboekt is, te evalueren, na te gaan waar er lacunes zijn bij de uitvoering van de overeenkomsten van de afgelopen topconferenties en de uitdagingen van vandaag te bekijken.

Rio zal volgend jaar in het teken staan van twee thema's: een groene economie in het kader van duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding enerzijds, en het institutionele kader voor duurzame ontwikkeling anderzijds. Op 7 en 8 maart 2012 vond in New York de tweede formele voorbereidende vergadering plaats, PrepCom II (Preparatory Committee). Tijdens die PrepCom is gebleken dat er over een aantal onderwerpen, zoals de groene economie, nog een lange weg te gaan is. Onder meer enkele landen uit het zuiden maken zich nog steeds zorgen over wat de gevolgen van de invulling van die groene economie zouden kunnen betekenen voor hun ontwikkelingskansen.

Er volgt nog een andere PrepCom-conferentie, namelijk van 28 tot 30 mei. Aan de lidstaten wordt nu al gevraagd om concrete voorstellen te doen voor het slotdocument. Zoiets wordt immers lang op voorhand voorbereid en niet op de conferentie zelf.

Rio 2012 biedt de regering een unieke kans om aan pers en publiek duidelijk te maken dat duurzame ontwikkeling richtinggevend is, ook voor het Vlaamse beleid. In een recent rapport noemt de secretaris-generaal van Rio 2012 zeven sporen voor een vergroening van de economie: green stimulus packages; eco-efficiency; greening markets and public procurement; investments in sustainable infrastructure; restoration and upgrading of natural capital; getting prices right; and ecological tax reform. Het is nu eenmaal zo dat veel van die termen in het Engels worden gelanceerd en dan verder gebruikt worden. Het is duidelijk dat dit een belangrijke internationale afspraak is die Vlaanderen niet mag missen.

Minister-president, wie is binnen de Vlaamse Regering betrokken bij de voorbereiding van deze belangwekkende internationale conferentie? Uiteraard zorgt u voor de coördinatie, maar, gelet op de veelheid van de beleidsdomeinen, doet u niet alles alleen. Op welke manier gebeurt dit? Is hierover overleg met de Federale Regering? Hoe evalueert de Vlaamse Regering de doorwerking van de conferentie Rio 1992, en bij uitbreiding de VN-top van 2002 in Johannesburg over duurzame ontwikkeling in het Vlaamse beleid? Een van de belangrijke thema's in 1992 was de biodiversiteit. Hoeveel vooruitgang heeft men op dit punt in Vlaanderen geboekt? Kan dit met cijfers en indicatoren worden aangegeven? U zou kunnen denken dat dit iets is voor de minister van Leefmilieu, maar gelet op uw coördinerende functie en aangezien u van vele markten thuis bent, denk ik dat de vraag ook aan u gesteld kan worden. Welke stappen zullen in de nabije toekomst worden gezet om het institutionele kader voor duurzame ontwikkeling verder te versterken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik was er ook bij in 1992 als lid van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Zoals men dat in het Frans zo mooi zegt: 'Il fut un temps.' Dat is heel lang geleden.

Mijnheer Kennes, de coördinatie van het beleid Duurzame Ontwikkeling en van de voorbereiding van Rio 2012 wordt behartigd door het team duurzame ontwikkeling (DO) van mijn departement in het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Concreet vindt het overleg inzake duurzame ontwikkeling plaats in de beleidsdomein-overschrijdende ambtelijke Werkgroep Duurzame Ontwikkeling (WGDO), waarin elk beleidsdomein is vertegenwoordigd. Zo worden alle beleidsdomeinen actief bij de voorbereiding van Rio 2012 betrokken.

De werkgroep zorgt en zorgde voor gecoördineerde Vlaamse antwoorden op onder meer: de vragenlijst rond Rio 2012 van UNDESA (United Nations Department of Economy and Social Affairs); de Vlaamse coördinatie van de internationale voorbereidende vergaderingen die plaatsvinden voor Rio+20, de zogenaamde PrepCom I en PrepCom II; de Vlaamse coördinatie van de publieke consultatie van de Europese Commissie in dat verband.

Naar aanleiding van Rio 2012 zal mijn administratie in het najaar een stakeholderforum organiseren met als doel het draagvlak voor Rio 2012 te vergroten en de participatie van de stakeholders in de voorbereiding te verzekeren.

Het overleg met de Federale Regering gebeurt via COORMULTI, het overlegorgaan van de federale overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken, en via de ICDO, de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling. Het ICDO-secretariaat heeft, ter voorbereiding van Rio 2012, een werkgroep internationaal beleid Duurzame Ontwikkeling opgericht om Rio 2012 uitvoerig te behandelen. Met wat we zelf hebben voorbereid met die commissie, gaan we naar die werkgroep.

De voorbije wereldconferenties over duurzame ontwikkeling hebben geleid tot een algemeen aanvaard begrip, een kader en gerichte actieplannen. Het uitgangspunt dat ecologische, economische en sociale uitdagingen niet met een geïsoleerde ‘silobenadering’ aangepakt kunnen worden, is overal doorgedrongen. Een geïntegreerde en gecoördineerde aanpak, een langetermijnperspectief en een transitieaanpak zijn vereisten om de uitdagingen aan te gaan.

Concreet betekent dit voor Vlaanderen dat het huidige Vlaamse regeerakkoord en zijn grondslagen – Vlaanderen in Actie (ViA) en het Pact 2020 – duurzame ontwikkeling als leidraad hebben. Op 6 september 2008 trad het decreet van 18 juli 2008 in werking, ter bevordering van duurzame ontwikkeling. Het decreet waarborgt de continuïteit van het Vlaamse beleid Duurzame Ontwikkeling en legt de basis voor een inclusief, gecoördineerd en participatief beleid. De Vlaamse Regering keurde op 29 april de actualisering van de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling definitief goed. We zullen die in de loop van deze week aan het parlement overmaken.

In vergelijking met het eerste Vlaams strategisch duurzaam actieplan staan in de tweede versie een langetermijnbenadering (tot 2050), het transitiedenken en de beleidscoördinatie meer centraal. In dat nieuwe plan is ook de afstemming verzekerd ten aanzien van de lopende processen van Vlaanderen in Actie, het Pact 2020, en het Vlaamse hervormingsprogramma voor de Europese strategie EU 2020.

Het thema van de biodiversiteit behoort tot de specifieke bevoegdheden van minister Schauvliege. Ik kan u wel zeggen dat er vooruitgang is geboekt. U kunt de gegevens ook terugvinden in het rapport ‘Natuurindicatoren 2010’. U kunt dat vinden op de website van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, het INBO. Indien u het niet vindt, zijn we graag bereid om u er een kopie van te bezorgen.

In de nieuwe Vlaamse Strategie voor Duurzame Ontwikkeling (VSDO) is een afzonderlijk hoofdstuk opgenomen over de institutionele dimensie. Daarin wordt geschetst hoe de VSDO zal inzetten op het toepassen van ‘governance beyond government’, gebaseerd op principes zoals participatie, integratie, coördinatie, communicatie, transparantie, accountability, efficiëntie en procesbenadering. Het delen van ervaringen en goede praktijkvoorbeelden staan centraal in dit leerproces.

Ook op het stakeholderplatform ter voorbereiding van Rio 2012 zal de rol en plaats van de stakeholders binnen het Vlaamse beleid en binnen het institutioneel kader van duurzame ontwikkeling besproken worden. Verder neemt Vlaanderen actief deel aan het lopende debat over het institutioneel kader voor duurzame ontwikkeling binnen het Rio 2012-proces. Zoals we in de openbare raadpleging van de Europese Commissie ook aangeven, pleit Vlaanderen ervoor het debat naar andere thema’s open te trekken en niet al te eenzijdig te focussen op een versterking van het institutioneel kader voor multilateraal milieubeleid.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik stel vast dat de voorbereidingen aan de gang zijn op de verschillende niveaus en met de verschillende beleidsdomeinen. Ik denk dat dat op een goede manier gebeurt.

U verwijst ook terecht naar de actualisering van het Vlaams strategisch actieplan. Wellicht zullen we nog de gelegenheid krijgen om het, nadat het is overgemaakt aan het parlement, in de commissie te bespreken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de werking van de strategische adviesraden (SAR) - 1745 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik heb een jaar geleden een gelijkaardige vraag gesteld aan de minister-president, naar aanleiding van een rapport dat was verschenen van het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen (SBOV). Dat rapport was vrij kritisch over de manier waarop de Vlaamse Regering omging met de strategische adviesraden (SAR's). Daar stonden ook negen aanbevelingen in. De minister-president heeft toen toegezegd om met die negen aanbevelingen ernstig rekening te houden. Het leek me een jaar later het geschikte moment om na te gaan of en in welke mate de Vlaamse Regering met die aanbevelingen rekening heeft gehouden. Ze hadden onder meer te maken met het verlengen van de adviestermijnen en met het proactief inschakelen van de SAR's.

De minister-president heeft toen bijvoorbeeld gezegd dat een aantal van die instellingen nog heel jonge instellingen waren en dat ze nog tot maturiteit moesten komen. Ik heb een dubbele aanleiding voor mijn vraag. Enerzijds is er de jaarlijkse opvolging, die misschien wel eens interessant is, en anderzijds zijn er een aantal signalen in de commissies die ik opvolg, die eerder tot bezorgdheid wekken. Ik denk bijvoorbeeld aan het voorstel omtrent een slagkrachtige overheid. Daarbij denk ik, minister-president, dat u geen gebruik hebt gemaakt van onze SAR's, namelijk de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST), maar dat u onmiddellijk een beroep doet op een ad-hoccommissie, de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid (CEEEO). Dat is een wat verwarrend signaal dat u geeft.

Ik kan alleen maar spreken van de commissies die ik zelf opvolg, maar anderzijds zien we dat belangrijke adviezen van de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) de afgelopen jaren werden genegeerd of dat de raad op belangrijke domeinen gewoon niet meer om advies wordt gevraagd.

Minister-president, hoe evalueert u op dit moment de werking van het strategisch adviesstelsel zoals we dat ontwikkeld hebben binnen Beter Bestuurlijk Beleid (BBB)? Wat is de houding van de Vlaamse Regering in de toekomst ten aanzien van de SAR's? Zijn daar veranderingen?

Zoals gezegd, formuleerde het rapport van het Steunpunt Bestuurlijke Ontwikkeling Vlaanderen negen algemene aanbevelingen waaronder de uitbreiding van adviestermijnen, het verstrekken van feedback van de beleidsverantwoordelijken aan de adviesraden, het versterken van het engagement van de beleidsverantwoordelijken en het meer proactief betrekken van de adviesraden. Vorig jaar zei u dat u zou bekijken hoe u op deze aanbevelingen zou inspelen. In welke mate werd gevolg gegeven aan de aanbevelingen van het SBOV-rapport? Hoe evalueert u de bijstellingen en wat is daarvan de impact?

Zijn er nog andere aspecten die u voor verbetering vatbaar acht met betrekking tot het maximaal benutten van het adviserend vermogen van onze SAR's?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega's, de heer Vereeck is coherent en consequent, wat ik alleen maar kan toejuichen, door op gezette tijdstippen een aantal problemen die hij belangrijk vindt, opnieuw aan de orde te brengen. Ik heb daar geen enkel probleem mee. Een daarvan is de problematiek van de adviesraden, de SAR's en de Commissie Efficiënte en

Effectieve Overheid, waar u in het verleden al vragen over hebt gesteld.

Mijnheer Vereeck, u weet dat ik het participatieve beleid heel belangrijk vind en dat ik de SAR's daar een belangrijke rol in laat spelen. Dat is de rode draad die ik elke dag in concreto probeer om te zetten en te realiseren.

Ik heb gezegd dat we de jonge SAR's de tijd moeten geven om te groeien en tot wasdom te doen komen. Na een jaar zijn ze iets ouder geworden, maar niet in die mate dat we er met de grove borstel zouden moeten doorgaan en te snel bepaalde conclusies trekken. Algemeen denk ik dat het huidige strategisch adviesstelsel vrij positief kan worden geduid, met één strategische adviesraad per beleidsdomein, helder en organisatorisch transparant. U hebt in het verleden al vragen gesteld over de bedragen die daar naartoe gaan. Ik heb toen geantwoord dat bijvoorbeeld de dotatie van de SERV een niet-onbelangrijke dotatie is, namelijk 9,5 miljoen euro, die heel wat dekt.

Mijn stelling blijft dat de SAR's belangrijk zijn. Laat ze groeien en wij zullen gaandeweg verbeteringen aanbrengen en in dialoog gaan met de SAR's en de adviesorganen. Ikzelf heb bijvoorbeeld gisteren de SERV nog bij mij gehad om zijn werkingsprogramma voor dit jaar te bekijken en afspraken te maken over hoe het volgende kalenderjaar zal worden gewerkt. Vanavond zal ik een overleg hebben met de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid. Ik steek er dus persoonlijk veel energie in om te kijken hoe dat kan verbeteren.

U verwijst naar het rapport van het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen, dat een aantal elementen ter verbetering en pijnpunten heeft geformuleerd. Mijnheer Vereeck, ik heb een overzicht van alle elementen die als reactie daarop zijn geformuleerd. Ik weet niet of ik die allemaal moet overlopen, of dat het volstaat dat ik dit overmaak aan het secretariaat. Er blijkt duidelijk uit dat we dat rapport ter harte nemen en dat er concreet met betrekking tot de aanbevelingen stappen zijn gezet. Die aanbevelingen zijn trouwens in eerste instantie gericht naar de SAR's zelf en daarnaast ook naar de beleidsverantwoordelijken. Er is heel wat werk verricht, vind ik persoonlijk, om aan die aanbevelingen antwoord te geven. Voorzitter, ik laat het aan u over of ik dit nu allemaal zal overlopen dan wel dit mee te geven. Mocht dit onvolledig zijn, kan de heer Vereeck daarop terugkomen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, met zo'n algemene mededeling kan ik niet veel doen, want ik weet niet wat ik moet repliceren. Ik wil wel eens weten wat er effectief is gebeurd. Als het zeer uitvoerig is, moet de minister-president dat niet allemaal voorlezen, maar misschien kan hij de meest frappante voorbeelden even toelichten.

Minister-president Kris Peeters: Geen enkel probleem. Er zijn een aantal initiatieven en bijsturingen naar aanleiding van de aanbevelingen. Een eerste element is dat voor complexe maatschappelijke beleidsvraagstukken we meer evolueren in de richting van analyses en dialoog met het middenveld, voorafgaandelijk aan het opstellen van regelgeving. Men spreekt dan over de instrumenten groen- en witboeken, concept- en visienota's. Het zijn verschillende benamingen, maar in essentie komt het altijd daarop neer dat er vanuit de maatschappij in een vroeg stadium input kan worden gegeven. De strategische adviesraden kunnen en moeten hierbij uiteraard een belangrijke rol spelen. Ik herinner er overigens aan dat zij ook altijd op eigen initiatief advies kunnen verlenen over aangelegenheden waarbij zij betrokken worden. Vanuit deze vaststelling heeft de Vlaamse Regering op 10 december 2010 het besluit met betrekking tot de begrotingscontrole en -opmaak gewijzigd, in die zin dat beslissingen op krachtlijnen die voorafgaan aan een definitieve beslissing, zoals conceptnota's, visienota's, groen- of witboeken, aan de Vlaamse Regering kunnen worden voorgelegd zonder vooraf de budgettaire controleprocedures te moeten doorlopen. Ik denk hierbij aan het advies van de Inspectie van Financiën en het begrotingsakkoord.

Op die manier kan een Vlaamse minister dus de Vlaamse Regering in een veel vroeger stadium vatten en kan hij of zij vervolgens ook vroeger dan voorheen het door de Vlaamse

Regering principieel aangenomen concept voor advies voorleggen aan de strategische adviesraad. We beogen hiermee tegemoet te komen aan de kritiek dat adviesvragen worden gesteld nadat reeds een belangrijk deel van de rit is afgelegd, waardoor het minder evident is om bepaalde uitgangspunten of concepten nog in vraag te stellen.

Het decreet tot regeling van strategische adviesraden van 18 juli 2003 voorziet er tevens in dat er een structurele informatie-uitwisseling voorzien wordt tussen de Vlaamse Regering en de strategische adviesraad, en dat dit wordt geëxpliciteerd in een protocol tussen de beleidsraad en de strategische adviesraad. Welnu, op 29 maart 2011 heb ik, samen met de bevoegde Vlaamse ministers, een protocol afgesloten met de SERV over de informatie-uitwisseling tussen de SERV en de Vlaamse Regering. De SERV krijgt zo onder meer toegang tot de actuele regelgevingsagenda's van alle beleidsdomeinen, het extranet van de Vlaamse overheid, en volgens bepaalde modaliteiten de databank met regeringsbeslissingen waar trouwens ook het Vlaams Parlement toegang toe krijgt.

Eerder zijn er reeds protocollen aangaande informatie-uitwisseling afgesloten met de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en met de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV).

Zoals u weet, werden de doelstellingen voor Vlaanderen in Actie vastgelegd in het Pact 2020 en worden zij verder opgevolgd aan de hand van een jaarlijkse meting van een hele reeks indicatoren. Die set van indicatoren werd eind december 2009 door de Vlaamse Regering goedgekeurd, nadat hierover ruim overleg plaatsvond met de sociale partners, het middenveld en de Vlaamse administratie.

Voor het meten van de doelstelling met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid werden twee indicatoren geselecteerd die refereren aan de werking van de strategische adviesraden, meer bepaald het aantal uitgebrachte adviezen en de doorlopen adviestermijnen. Ik breng de resultaten van de nulmeting nog even in herinnering: in 2009 brachten de strategische adviesraden 234 adviezen uit, waarvan 177 op vraag en 56 op eigen initiatief; van de uitgebrachte adviezen was 88 procent binnen termijn en 12 procent laattijdig.

Op 17 december 2010 hechtte de Vlaamse Regering, op voorstel van minister Bourgeois, haar principiële goedkeuring aan het strategisch beleidskader voor kwaliteitsvolle regelgeving en administratieve vereenvoudiging. Daarop aansluitend werd het advies ingewonnen van de SERV en van VLABEST, en zij brachten eind februari een gezamenlijk advies uit, dat binnenkort kan worden besproken in het Vlaams Parlement. In dit beleidskader is er onder meer in voorzien dat de repliek op de adviezen van de strategische adviesraden systematisch zal worden opgenomen in het regelgevingsdossier dat bij het Vlaams Parlement wordt ingediend. Dit sluit trouwens ook aan op de vragen die hieromtrent zijn gekomen uit het Vlaams Parlement en van de voorzitter van het Vlaams Parlement.

Ik wil ook wijzen op een ander initiatief van minister Bourgeois tot hervorming van de regelgevingsagenda, naar analogie met de Europese 'roadmaps'. De regelgevingsagenda zal evolueren naar een volwaardig stappenplan. De procedure van groenboeken en witboeken past hier ook in. Dit zal niet alleen een betere planning mogelijk maken, meer coördinatie en meer transparantie, maar zal bovendien ook een vroegere start toelaten van de impactanalyse. Er wordt daarbij gezocht naar het gebruik van de reguleringsimpactanalyse (RIA) in de verschillende fasen van het beleidsproces. Dit laatste beantwoordt ook aan de vraag van de SERV.

Voorzitter, collega's, deze initiatieven tonen aan dat de Vlaamse Regering niet talmt en wel rekening houdt met de strategische adviesraden en dat zij de aanbevelingen ter harte neemt. Er kan altijd gediscussieerd worden over bepaalde modaliteiten zoals de lengte van de adviestermijnen, de frequentie en de wijze van terugkoppeling over de redenen waarom bepaalde adviezen niet gevolgd worden, maar op dit vlak zal er altijd een spanningsveld

blijven bestaan. Adviesverleners en adviesverkrijgers hebben in dit proces nu eenmaal elk hun eigen rol te spelen. Het komt erop aan om binnen deze context een goed evenwicht te vinden zodat elke actor zijn of haar rol en verantwoordelijkheid ten volle kan opnemen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik dank u voor uw interessant antwoord. Er zitten een aantal goede elementen in.

Ik vind het een goede zaak dat u de SAR's zult betrekken bij de RIA, een uitbreiding van de techniek van de impactanalyse. Op dit moment zijn dat echter slechts woorden. De RIA's die we op dit moment kennen, zijn er op het moment dat de politieke besluitvorming genomen is, en dienen als een soort bijvoegsel bij uw ontwerp van decreet, net zoals het verslag van de inspecteur van Financiën en dat van de minister van Begroting. Ze zijn dus een van de drie bijgevoegde documenten.

De RIA's worden op dit moment genomen op het moment dat de politieke besluitvorming eigenlijk al achter de rug is. Dat is natuurlijk nooit de bedoeling geweest. De RIA-techniek is een techniek die in de jaren 80 werd ontwikkeld binnen de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en die als bedoeling heeft om, voordat de politieke beslissing plaatsheeft, duidelijk op te lijsten wat de opties zijn en wat de kosteneffectiviteit van de verschillende maatregelen is. Daarbij moet niet steeds per definitie voor de meest kosteneffectieve maatregelen worden gekozen. Het kan zijn dat u voor een duurdere maatregel kiest als u die bijvoorbeeld rechtvaardiger vindt of meer solidair, enzovoort.

Ik zie dat hier dus een aantal goede principes naar voren worden geschoven, zoals de protocollen, het systematisch betrekken van de SAR's bij de impactanalyse en de RIA in het bijzonder. De vraag blijft echter op welk moment en in welke mate er rekening mee wordt gehouden. Ik wil de minister-president erop blijven wijzen dat er bijvoorbeeld een aantal interessante adviezen zijn die we graag hadden gehad en die zeer snel moeten worden verstrekt. Zo denk ik aan de begrotingsopmaak van 2011 – ik weet dat dit in zekere mate anekdotisch is. Bij die begrotingsopmaak werd er een fonds opgericht voor spin-offs van de SOC's (strategische onderzoekscentra). De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) had hier nadien heel wat opmerkingen over. De beslissing was toen echter al genomen. Ik vind dat we die adviezen van de VRWI op voorhand moeten vragen.

Wij kijken uit naar het lijstje met de maatregelen. We zullen dan bekijken in welke mate zij de komende jaren effectief leiden tot een efficiëntere en effectievere inzet van de SAR's.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het federale Stabiliteitsprogramma - 1925 (2010-2011)

De voorzitter: De fractieleider van de Nieuw-Vlaamse Alliantie heeft een vraag voor minister Muyters.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Inderdaad, de fractieleider van de N-VA stelt een vraag aan een minister van de N-VA.

Naar aanleiding van de interpellatie van de heer Tack hebben we uitvoerig vanuit onze fractie aangehaald dat het tot stand komen van het hervormingsprogramma belangrijk is, ook voor Vlaanderen, en dat dat ambitieus mag en moet zijn. Toch waren er een aantal zaken waarover ik ook de minister van Begroting om wat verduidelijking wou vragen. Je kunt dat natuurlijk

op een partijvergadering doen, voorzitter, maar sommige elementen zijn van zulk groot gewicht dat ze thuishoren in het ruimer debat. Er is overigens geen regel die stelt dat politici geen vragen mogen stellen aan ministers van hun eigen partij.

Het hervormingsprogramma werd daarnet al aangehaald. Het nieuwe stabiliteitsprogramma is een heel belangrijk element van dat hervormingsprogramma. Tijdens de interpellatie van daarnet heeft de minister-president Peeters een aantal elementen aangehaald met betrekking tot dat nieuwe stabiliteitsprogramma.

Op zich is het goed dat Europa een aantal regels oplegt aan de deelstaten. De recente geschiedenis heeft bewezen dat duidelijke afspraken voor iedereen een goede zaak zijn. De Federale Regering in lopende zaken stelde vrijdag 15 april haar plannen voor en bezorgde die meteen aan Europa. In deze plannen gaat de regering in lopende zaken uit van een begrotingstekort van 2,8 procent tegen 2012 en een evenwicht in 2015. Deze doelstellingen zouden aansluiten bij de vooruitzichten van de Hoge Raad van Financiën. De regering ontkent dat ze hiermee politieke keuzes gemaakt heeft.

We hebben vorige week de Hoge Raad van Financiën gehoord en hebben die mensen heel wat vragen gesteld. Voorzitter, ik denk dat dat een heel boeiende en interessante oefening was waarbij de Hoge Raad van Financiën aan deze assemblee tekst en uitleg gegeven heeft.

Niemand ontkent dat het nodig is dat eind april een budgettair en economisch evenwicht aan de Europese Unie wordt overgemaakt. Dit moet uiteraard weloverwogen gebeuren. Immers, budget betekent beleid. In deze commissie wordt daar vaak terecht ten gronde over gediscussieerd. Achter cijfers zitten namelijk keuzes.

Minister, het voorstel van de regering in lopende zaken legt enkel een verdeling van de inspanningen over de entiteiten vast tot en met 2013. Tot 2015 zijn er enkel cijfers voor het hele land. Het is duidelijk dat de inspanningen vooral van Vlaanderen verwacht worden. Entiteit I, de federale overheid en de sociale zekerheid, mogen in 2015 tot 1 procent in het rood gaan, terwijl Entiteit II, de regionale en lokale overheden, een overschot van 1,2 procent 'mogen' boeken. Het grootste deel van die inspanningen binnen Entiteit II ligt bij Vlaanderen. Dat budget is daarenboven een stuk kleiner waardoor besparingen zwaarder zullen doorwegen.

Ook de Hoge Raad van Financiën had in zijn advies van maart 2011, Evaluatie 2010 en begrotingstrajecten voor het Stabiliteitsprogramma 2011-2015, heel wat reserves bij de begrotingsplannen van de regering in lopende zaken. Ik citeer: "De theoretische bepaling van dergelijke begrotingsoverschotten bij Entiteit II of minstens van bepaalde componenten ervan is uiteraard zeer problematisch, zowel uit financieel oogpunt als uit economisch oogpunt, zonder te spreken over het geringe politiek realisme ervan."

De beste leerling van de klas wordt niet alleen gestraft voor de inspanningen die de Vlaamse Regering al heeft geleverd. De doelstellingen zijn bovendien in strijd, zoals de minister-president daarnet aanhaalde, met het regeerakkoord van de Vlaamse Regering, waar wij – indien u daar aan zou twijfelen – voor 300 procent achter staan. Dat akkoord bepaalt immers dat overschotten geïnvesteerd moeten worden in Vlaams beleid. Daar hebben we de voorbije dagen ook voorbeelden van gehoord. Daarnaast noemt ook de Hoge Raad van Financiën de plannen problematisch.

Dat belet vicepremier Vanhengel niet om het Vlaamse begrotingsbeleid onder vuur te nemen: "Vlaamse begrotingsresultaten zijn de laatste jaren trouwens helemaal niet wat ze zouden moeten zijn. Begrotingsminister Philippe Muyters doet alsof het om een boekhoudkundige discussie gaat, maar dat klopt niet. Er zijn Europese regels en hij volgt die niet."

Minister, in welke mate werd de Vlaamse Regering betrokken bij de opmaak van dit stabiliteitsprogramma? Dat antwoord kennen we ondertussen uit het antwoord van minister-president Peeters op de interpellatie van de heer Tack.

Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover de opbouw van aanzienlijke overschotten tegen 2015, zoals thans wordt bepaald in het ingediende stabiliteitsprogramma?

Minister, deelt u de bedenkingen die de Hoge Raad van Financiën formuleert over de haalbaarheid van zijn eigen voorstel? Deze discussie hebben we hier verleden week ook al gevoerd.

Wat is de houding van de Vlaamse Regering tegenover het ingediende stabiliteitsprogramma van de Federale Regering in lopende zaken?

In de uitlatingen van vicepremier Vanhengel over de Vlaamse begrotingsresultaten geeft hij u eigenlijk toch wel een veeg uit de pan. Hoe staat u daartegenover?

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Minister, ik wil kort verwijzen naar de discussie die we verleden week in deze commissie hadden met de Hoge Raad van Financiën. Het advies van de Hoge Raad van Financiën deed geen uitspraken en gaf geen advies over de inspanningen die de komende jaren moeten gebeuren door de verschillende deelgebieden van Entiteit II. In dat advies van de Hoge Raad van Financiën werd verwezen naar een aanvullend advies dat men de komende maanden zou opmaken over die te leveren inspanningen van de deelgebieden.

Ik denk dus niet dat men nu al de conclusie moet trekken dat Vlaanderen meer moet doen dan de andere deelgebieden. Dat is nu namelijk nog niet aan de orde.

Minister, verder ben ik benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik denk dat de opmerking van mevrouw Smaers terecht is. We hebben ook – en hiermee richt ik mij tot de heer Van Dijck – de nota-N-VA gelezen. Daarin staat dat 80 procent zou moeten worden opgehoest door Vlaanderen. Ik denk niet dat dit in het advies van de Hoge Raad van Financiën staat. We moeten daar voorzichtig in zijn.

Minister, de volgende jaren gaan we deze discussie steeds meer voeren. In de veronderstelling – en we zijn optimistisch – dat de conjunctuur de komende jaren goed blijft, gaan we wellicht meer budgettaire ruimtes krijgen. Er zijn hoge noden. Gisteren hebben we kennis kunnen nemen van de begrotingscontrole waarbij de regering – terecht – extra middelen uittrekt voor een aantal noden. Ik denk dat het ook de oppositieleden enorm plezier zal doen dat ze op hun wenken bediend worden, bijvoorbeeld op het vlak van innovatie. Niemand kan daar iets op tegen hebben.

In de discussie over de bijdragen tot het globaal resultaat heb ik de indruk dat sommigen denken dat een Vlaamse bijdrage tot dat globaal resultaat een dotatie aan de federale overheid is. Dat is dus niet het geval. De teneur van sommige betogen is alsof Vlaanderen een stukje teruggeeft van federale dotaties. Dat is dus niet het geval. Los van deze discussie over onze bijdragen tot dat globale Belgische resultaat moeten we ervoor zorgen dat onze Vlaamse financiën op een duurzame manier, los van conjunctuurgevoeligheden, correct of in evenwicht is.

Minister, u hebt in uw beleidsnota gezegd dat we een eigen stabiliteitsnorm zullen ontwikkelen om een conjunctuurneutraal pad uit te tekenen voor duurzame, gezonde Vlaamse financiën. Hoe ver staat het concept van die eigen stabiliteitsnorm? Kunnen we daar op korte termijn enige concrete duiding over krijgen?

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Minister, zonder in herhaling te willen vallen, wil ik toch de nadruk leggen op de vraag van wat u vindt van de bijdrage van Vlaanderen, die tegen 2015 1,2 procent zou moeten bedragen. De minister-president heeft zelf gezegd dat er geen

overschotten zullen zijn. Als ik het goed heb begrepen, zijn bij Entiteit II ook de lokale overheden betrokken. Voor zover ik weet, zijn er geen uitgesplitste cijfers voor lokale overheden over de gewesten. Hoe zit dat dan in elkaar?

Klopt het volgens u dat tegen 2015 Vlaanderen 80 procent van die inspanningen zou moeten leveren? Zo ja, hoe komt u dan tot die berekening? Plant u toch nog enig overleg met de Federale Regering in lopende zaken over die cijfers? Het lijkt me nogal kafkaïaans.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, we hebben daarnet de minister-president gehoord. Uit zijn antwoord op eerdere vragen van de heer Tack is gebleken dat Vlaanderen niet betrokken was bij het opstellen van het Stabiliteitspact, om de eenvoudige reden dat u een tijdje geleden heel duidelijk hebt gesteld wat uw standpunt is.

Ik sluit me aan bij de vorige sprekers. Hebt u informatie over wat er uiteindelijk van u verwacht wordt? U werd niet betrokken bij de totstandkoming van het stabiliteitsprogramma. Het is er nu, en het is doorgestuurd. Is het ook duidelijk geworden wat er van u verwacht wordt? Zo ja, in welke mate wijkt dat af van de begrotingstrajecten, zoals u die zelf hebt uitgetekend in het eigen regeerakkoord en in andere documenten?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik zou me voor een deel willen aansluiten bij wat de heer Van den Heuvel heeft gezegd met betrekking tot onze eigen Vlaamse begrotingsnorm. We zouden inderdaad vooral met onszelf bezig moeten zijn. We moeten niet mee varen op de golven om tot het Stabiliteitspact te komen, waarvoor, laten we maar zeggen, soms een grote volatiliteit nodig is.

Voorzitter, ook in het verleden hebben we grote discussies gevoerd. Voor mij begint dat verleden in 1995. We waren ons toen bewust van het feit dat een oplopende schuldpositie op lange termijn geen goede zaak was. Toen hebben we de keuze gemaakt om het geweer van schouder te veranderen. Gelukkig werd die keuze kamerbreed gedragen. Degenen die denken dat het manna vroeger zomaar uit de hemel viel, vergissen zich toch wel. We hebben toen voor ons de rekening gemaakt en besloten de schuldpositie onder controle te brengen en ze ook af te bouwen.

In de persbulletins lees ik dat de regering rekening houdt met de terugbetaling door KBC. Het gaat om twee soorten terugbetalingen. Volgende week zal ik wel de gelegenheid krijgen om de vragen te stellen. In de meerjarenbegroting wordt er wel degelijk in voorzien dat in 2012, 2013, 2014 en later middelen binnenkomen van KBC om de schuld te doen dalen. We weten allemaal dat er twee soorten middelen in zitten. Het gaat om de normale terugbetaling van het kapitaal, die, naar ik aanneem, volledig gebruikt zal worden voor de afbouw van de huidige Vlaamse schuld. Op het einde van deze legislatuur zou de schuld veeleer in de buurt van 4 miljard in plaats van 7 miljard euro liggen. Op zich is dat al goed nieuws.

Daarnaast gaat het natuurlijk ook om de bonus van 50 procent. De vraag is of dat deel integraal gaat naar de operatie schuldafbouw. Dat heeft natuurlijk zijn invloed op wat vandaag voorligt met betrekking tot het begrotingstraject dat we willen volgen. Ik blijf van mening dat wat heel goed is voor Vlaanderen, ook goed mag zijn voor de federale overheid. Ik vind wel dat we het moeten doen omwille van de eigen ambities en de eigen doelstellingen, en niet zozeer omwille van andere elementen.

Een volgend punt sluit aan bij het debat dat op gang is getrokken door de vertegenwoordigers van de Hoge Raad van Financiën. Entiteit I, die uiteindelijk het stabiliteitstraject moet voorleggen aan Europa, heeft een vraag gesteld over de nieuwe middelen, die vooral gegenereerd worden door een vrij stevige economische groei. We danken die groei aan onze ondernemingen, die het vrij goed doen en zelfs beter dan sommigen dachten. Voor mij was dat niet zo onverwacht. De afgelopen jaren heb ik kunnen vaststellen dat onze Vlaamse

ondernemingen bliksemsnel hebben gereageerd op de zeer zware financiële crisis, die een economische crisis is geworden. De bedrijven zijn ontzettend snel overgegaan tot saneren. Ze hebben maatregelen genomen en hebben niet geteerd op een mogelijke lichte conjunctuurdaling. Ze beseften dat ook zij zware inspanningen moesten doen. Die bedrijven stonden vrij 'lean and mean' op het moment dat de conjunctuur verbeterde en konden dus, dankzij de drastische ingrepen, vrij snel profits boeken. We kennen allemaal de voorbeelden. De productieprocessen werden gedurende weken en maanden stilgelegd om voorraden af te bouwen en zo opnieuw zuurstof te creëren.

Mijnheer Van Dijck, ik wil niet vooruitlopen op het debat dat we over de begrotingscontrole zullen voeren. Er is 682 miljoen euro aan extra middelen. We stellen vast dat een kleine 300 miljoen euro van die middelen het gevolg zijn van wijzigende economische parameters, van zowel groei als inflatie. De middelen in verband met de inflatie komen binnen via de federale overheid. Ze gaan ook buiten via indexsprongen. Het is logisch dat het geld daarvoor exclusief wordt gereserveerd. Als de economische conjunctuur inderdaad aantrekt en er een grotere economische groei is dan verwacht, dan is de vraag wat men met die middelen doet. In Vlaanderen komen die middelen zowel uit de verhoogde dotatie van de Federale Regering als uit een substantiële stijging van de gewestbelastingen uit de registratierechten en de successie- en schenkingsrechten. De bedekte suggestie van de Hoge Raad, waarin ook Vlaanderen vertegenwoordigd is, was om voorzichtig om te gaan met die extra middelen, die het gevolg zijn van een bijkomende economische groei, en na te gaan of er gewerkt kan worden met reserveringen, eventueel via conjunctuur- of andere fondsen.

We mogen er geen spel van Vlaanderen tegen de federale overheid van maken. We hebben, denk ik, de discussie over de Maddensdoctrine toch wel achter ons gelaten. We moeten gewoon vooruit kijken, nagaan wat goed is voor Vlaanderen en kijken welke weg we inslaan. Dat is natuurlijk een fundamentele discussie.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Als ik de vrees heb dat Vlaanderen een belangrijk aandeel zal moeten leveren, heb ik daar ook redenen voor. Ik heb tabellen gezien waar wél een aantal zaken geformuleerd werden.

De Hoge Raad van Financiën spreekt over 'ongewijzigd beleid'. Ik heb vorige week heel nadrukkelijk gevraagd wat daarmee bedoeld wordt. Als het beleid zoals we het de voorbije twee jaren in Vlaanderen hebben gevoerd, met heel sterke besparingen, wordt voortgezet, heeft dat repercussies.

Mijnheer Van Mechelen, wat de verhoogde dotatie betreft, klopt het wat u zegt. Maar het is niet alleen Vlaanderen dat baten heeft bij de economische groei. Ook de andere gewesten en gemeenschappen krijgen nu een verhoogde dotatie. Ik ben overigens van mening dat we die moeten inzetten op die zaken die belangrijk zijn voor een duurzame groei. Ik denk aan onderzoek en ontwikkeling, een element dat vaak door uw fractie naar voren wordt gebracht. En ten slotte is die verhoging er natuurlijk ook voor de federale staat.

Ik kijk uit naar het antwoord van de minister.

De heer Eric Van Rompuy: Collega's, we hebben vorige week de Hoge Raad van Financiën gehoord. Zij hebben duidelijk uitgelegd wat de filosofie achter dat traject is. Een van de grote uitgangspunten is een verdeelsleutel 65 federaal, 35 regionaal. Zij stellen namelijk dat de federale overheid, bij ongewijzigd beleid, in de volgende jaren 0,5 procent van het BNP aan bijkomende schuldenlast moet dragen.

Ten tweede vallen de vergrijzingskosten voor 90 procent ten laste van Entiteit I. Dat verklaart dat de raad zegt dat het geen asymmetrische doelstellingen zijn, namelijk in 2015 -1 voor de federatie en +1,2 voor de regio's. De raad heeft proberen uit te leggen, met de evolutie van de kosten van vergrijzing en van de schuld, dat er een aantal argumenten voor zijn dat de

doelstellingen op een andere manier zullen moeten worden ingevuld dan in het verleden het geval was.

Iets anders belangrijks dat de raad heeft gezegd, is dat men doet alsof er geen wijziging komt van de Financieringswet de volgende jaren. Het stoort me dat men nu een debat aan het voeren is over de inspanningen in 2013-2015. Ik hoop dat iedereen uitgaat van wat de Hoge Raad van Financiën zegt: de prospectieve analyse wijst erop dat de duurzame sanering van de Belgische overheidsfinanciën niet mogelijk lijkt zonder een ernstige herziening van de financieringsstromen en van het bestaande institutionele kader. Als er een transfer van bevoegdheden komt en als er een nieuwe Financieringswet komt – de heer Van den Heuvel kent daar misschien de details al van in het kader van de missie-Beke – gaan we naar een totaal ander financieel kader.

Ik vind het op dit ogenblik erg voorbarig om te zeggen wat de inspanningen zullen zijn die de deelstaten zullen moeten leveren in 2013 en 2014. Zullen ze op geen enkel moment een overschot moeten creëren? De vraag is: als er in de volgende jaren een nieuwe Financieringswet komt, en er komt een overdracht van bevoegdheden, zal het dan nog mogelijk zijn om in Vlaanderen evenwichten te houden? Alles zal afhangen van hoe die nieuwe Financieringswet en de fiscale capaciteit eruitziet en hoe de bevoegdheidsoverdracht zal gebeuren.

Ik vind dat de Hoge Raad van Financiën vorige week heel duidelijk de context heeft geschetst waarin hij dat normerend project naar voren heeft gebracht als zijnde een voorkeurscenario. Er zijn nog zo vele hypothesen die de volgende jaren moeten worden ingevuld.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik wil graag de schulddispositie, de terugbetaling door KBC, de ‘penalty fee’ of wat dan ook bespreken. Ik heb echter begrepen dat we op 17 mei de meerjarenbegroting bespreken. Mijnheer Van Mechelen, ik had met veel plezier onmiddellijk willen antwoorden, maar als die bespreking gepland is op 17 mei, wil ik dat respecteren.

Mijnheer Van den Heuvel, ik heb begrepen dat men de stabiliteitsnorm op departementsniveau stilaan aan het afronden is. Ik zal dan met een voorstel naar de regering gaan en dan kunnen we dat verder bespreken. Nu bevindt het zich op departementsniveau in een afrondingsfase.

Zoals de minister-president heeft gezegd, zijn we door de Federale Regering niet betrokken bij het Stabiliteitsprogramma. Ik heb begrepen dat de Federale Regering uitdrukkelijk naar voren heeft gebracht dat ze zich niet kon uitspreken over de verdeling van de inspanningen aangezien ze in lopende zaken zit en aangezien het niet in overleg gaat met de regio’s. Ze verwijzen wel illustratief naar de Hoge Raad van Financiën.

Voorzitter, ik begrijp dat u zegt dat tegen dat we zover zijn, er misschien een andere Financieringswet is. De Hoge Raad voor Financiën had in september 2009 nog drie verschillende voorstellen. In het advies van maart 2011 hebben ze de 65/35-verdeelsleutel, waar u het over had, voorzitter, als enig scenario behouden, nota bene het federaal meest gunstige scenario, waarbij een serieuze inspanning van Entiteit II wordt gevraagd, met name een inspanning van 1,5 procent tegen een inspanning van Entiteit I van 1,7 procent. Als ik de cijfers van het scenario zie, is er toch een groot verschil tussen de gemeenschappen. Men gaat ervan uit dat er in Vlaanderen een ongewijzigd beleid is waardoor Vlaanderen naar een overschot zou kunnen gaan van 2,5 miljard euro in 2015, terwijl de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest naar 0,1 overschot gaan en Brussel nog een tekort mag optekenen. Maar zoals u ook al zei, denk ik dat er nog veel zal veranderen in de toekomst.

Er is natuurlijk ook het Vlaams regeerakkoord. Alle leden van de Vlaamse Regering hebben zich verbonden met het regeerakkoord, dat stelt dat we zeer snel naar een evenwicht gaan, met name in 2011. Daardoor kunnen we geen antwoord geven op een aantal vragen die er

vandaag zijn in de maatschappij. Op het moment dat er ruimte is – en vanaf 2011 komt er ruimte –, willen we de maatschappelijke behoefte verder invullen.

Dat is ook wat de minister-president gisteren bij de voorstelling van de budgetcontrole en de meerjarenraming duidelijk naar voren heeft gebracht, en dat is wat wij denken dat we moeten doen als bijdrage aan het totaal. Ik ben het eens met de heer Van Mechelen dat we vooral naar onszelf moeten kijken. Ik denk dat we een heel duidelijke filosofie hebben, ook rond schuldafbouw, maar dat zal bij de bespreking van de budgetcontrole en de meerjarenraming zeker aan bod komen.

Als elke entiteit dezelfde ambitie zou hebben om een begrotingsevenwicht na te streven, denk ik dat dit zeker de juiste richting zou zijn. Het is de enige richting om op termijn een oplossing te bieden.

Men zei hier ook al dat de vergrijzing zeker problemen zal meebrengen voor Entiteit I, tenzij er iets zal wijzigen aan de Financieringswet enzovoort. Door een beter saldo te leveren op Entiteit II kunnen we de globale geconsolideerde rekening voor Europa wel goed doen, maar het is niet omdat mijn buurman goed heeft gespaard dat ik mijn facturen kan betalen. Het is niet omdat Vlaanderen een overschot creëert dat de vergrijzing kan worden betaald door Entiteit I. Dat moeten we dus wel in het achterhoofd houden, tenzij de Financieringswet wijzigt en er andere aspecten zijn.

De heer Van Dijck vroeg ook of ik bedenkingen had bij de haalbaarheid die door de Hoge Raad van Financiën als zeer problematisch wordt bestempeld. We moeten in een systeem komen waar elke entiteit naar evenwicht moet streven. Dat zal enkel haalbaar zijn met een grotere responsabilisering en een grotere transparantie dan vandaag.

U gaf me ook de mogelijkheid om te reageren op wat vicepremier Vanhengel naar voren heeft gebracht over de Vlaamse begrotingsresultaten. Ik veronderstel dat de heer Vanhengel het vooral heeft gehad over het debat over de 500 miljoen euro die in de Vlaamse begroting van 2009 naar 2010 werd doorgestort via het Egalisatiefonds. Het is heel doordacht en besproken gebeurd als tegenboeking voor een te grote dotatiedoorstorting vanuit de federale overheid in 2009. In 2009 heeft de federale overheid bewust een te grote dotatie gegeven en in 2010 een verrekening gedaan. Dat geeft automatisch als resultaat – en ik wil daar geen verwijten aan koppelen – dat de federale begroting er in 2010 beter uitziet.

Er is nu geen akkoord gesloten, maar op 15 december 2009 is er wel een akkoord gesloten. In dat akkoord betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2009-2010 stelt artikel 6, paragraaf 2, dat de minimale begrotingsdoelstellingen zoals ze vooropgesteld zijn, rekening houden met de in de Vlaamse begroting opgenomen basishypothesen inzake de toegepaste ESR-aanrekening met betrekking tot de in 2008 vooruitbetaalde onderwijs-uitgaven en de in 2009 voorziene doorstorting aan het Vlaams Egalisatiefonds. Dat impliceert zonder twijfel dat het voorgestelde tekort van 493 miljoen euro voor 2010 voor Vlaanderen de veronderstelling inhoudt dat de doorstorting van 500 miljoen euro via het Egalisatiefonds in rekening wordt gebracht. Ik ga er ook van uit dat mijn federale collega's zich dat artikel zeer goed herinneren. Mochten ze het zich toch niet herinneren, dan ga ik ervan uit dat ze minstens weten dat als 2010 slechter zou zijn, 2009 beter is en andersom dan voor een andere entiteit.

De heer Eric Van Rompuy: We zullen daar binnen veertien dagen zeker op terugkomen. Ik hoop dat we daar op kunnen terugkomen, dat er een nieuwe Financieringswet komt en dat er een groot institutioneel akkoord komt waarin heel onze begroting op een totaal andere manier wordt bekeken en herzien. Het is mijn levensdroom dat de helft van de Vlaamse begroting uit eigen middelen zou bestaan en dat we voor 15 miljard nieuwe bevoegdheden zouden krijgen. Ik hoop dat de laatste drie jaar het centrum, het zwaartepunt naar de deelstaten kan komen. Ik vrees echter dat we daar nog een hele lange weg voor zullen moeten afleggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroi tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, en tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over informatieverstrekking aan gemeenten inzake de onroerende voorheffing - 1933 (2010-2011)

De voorzitter: De heer van Rouveroi heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroi: Bedrijven passen steeds meer fiscale spitstechnologie toe om de minst belaste weg te zoeken. U noch ik zullen dit betreuren. Er is niets onrechtmatigs aan. Dat gebeurt onder meer door materieel en outillage onder te brengen in een andere rechtspersoon dan de rest van de gebouwen. Ik heb het dus over de problematiek van de onroerende voorheffing (ov), die die beide aspecten, materieel en outillage, heeft.

U bent allicht op de hoogte van het arrest van Cassatie van eind 2008, waardoor er een totaal andere fiscale interpretatie is ontstaan dan die die gangbaar was. Door dat arrest had een bedrijf in Hooglede recht op de terugbetaling van 1,1 miljoen euro ov. Dat is een bom geld. Voor Hooglede is dat een gigantisch bedrag. Hooglede klaagt over het gebrek aan informatie. Ze zeggen dat ze niet op de hoogte waren en dat ze het niet hebben zien aankomen. Ze vinden dat ze hadden moeten weten dat er een geschil met een dergelijke budgettaire impact hangende was.

Vlaanderen is welwillend omgegaan met Hooglede, want er komt een gemak in terugbetaling door spreiding over vier jaar, waarin helemaal niet voorzien is door het decreet. Het is frustrerend voor Vlaanderen dat Hooglede meldt dat het, ondanks die welwillende houding van Vlaanderen, de Vlaamse overheid wil dagvaarden. Zelf ben ik geen pleitbezorger van dat juridiseren van verhoudingen tussen overheden. Hooglede wil de Vlaamse overheid echter dagvaarden omdat ze de verkeerde partij hebben aangeslagen, terwijl die partij volgens de toenmalige rechtspraak de enige mogelijke was.

Wat is mijn standpunt, het standpunt van de Open Vld? We begrijpen de twee kanten van het verhaal. We begrijpen de frustratie van Hooglede, omdat die gemeente het inderdaad niet wist. Langs de andere kant begrijpen we ook dat Vlaanderen vindt dat het een kaakslag krijgt, ondanks zijn welwillendheid.

Er mag geen misverstand bestaan: Vlaanderen stort de ov op basis van een voorschotregeling door aan de steden en gemeenten. Dat is een goede zaak. We hebben het ooit, toen het nog bij de federale overheid zat, anders geweten. Steden en gemeenten willen niet dat aan de voorschotregeling, die zeer goed loopt, wordt getornd. Zo ontstaat het probleem. Die voorschotten worden namelijk gestort – dat ligt in de definitie van voorschot – op een ogenblik dat de onderliggende ov in feite nog niet helemaal rechtszeker verworven is.

Minister, u zou eens naar de website www.vlaanderen.be/ovgem moeten surfen. Daar moet je de NIS-code invullen, bijvoorbeeld van Gent, en doorklikken op ‘overzicht doorstortjaren’. Je zou verwachten dat je anno 2011, in het kader van openbaarheid van de besturen en de zo vaak geroemde gelijkwaardigheid van bestuurslagen, zoals het ook in het witboek staat, nauwgezette en gedetailleerde informatie krijgt over de ov. Niets is echter minder waar. Dat is een bittere ontgoocheling. Ik heb ondertussen een print-out meegenomen. Minister, ik zie aan uw lichaamstaal dat u wilt zeggen dat dit niet klopt. Wel, ik kan u een print-out geven waarop u dat kunt zien. Voor andere steden is dat misschien anders, maar dan voel ik mij, als Gentenaar, gediscrimineerd. Op de NIS-code van Gent vind je dit alleszins niet terug.

De gemeenten kunnen met andere woorden op geen enkele manier het verloop van de inkohieringen en inningen, de meest recente althans, volgen. Nochtans zijn die recente cijfers nuttig voor een goede budgetopmaak. De FOD slaagt daar wel in bij de opmaak van de maandelijkse staat 173X. Daar vind je die informatie wel, niet volledig, maar toch al wat meer. Als je beide vergelijkt, moet je besluiten dat Vlaanderen beter zou kunnen en het Belgische niveau zou moeten kunnen halen.

Het is voor de gemeenten niet mogelijk te weten te komen welke belastingplichtige goed is voor welk bedrag. Waarom is dat zo belangrijk? Meer dan 80 procent van de opbrengst van de ov gaat naar de steden en gemeenten. Dan is het niet onlogisch dat de belastingheffende overheid een bijna volmaakt zicht moet hebben op aan wie die wordt gegeven. Anders is het in feite, en zo is de toestand vandaag, een blinde heffing.

Minister, steden en gemeenten weten nog sneller dan u wanneer er herstructureringen op til zijn in grote bedrijven op gemeentelijk grondgebied. Dan heb ik het bijvoorbeeld over ArcelorMittal. Dankzij de nauwgezette contacten met de bedrijfsleiders van ArcelorMittal, op dit ogenblik de grootste werkgever in Vlaanderen wisten wij – gelukkig – dat er vlak vóór en tijdens de crisis wezenlijke veranderingen zouden komen inzake de drijfkracht. Ik wil enkel aantonen dat steden en gemeenten het op dit ogenblik moeten hebben van hun individuele contacten met bedrijven om te weten of er herstructureringen of stopzettingen zijn, en of wezenlijke bedrijfseconomische omstandigheden aan het veranderen zijn. Die kunnen soms niet alleen hun impact hebben op drijfkracht, maar ook op ov, zeker als het gaat over materieel en outillage.

Ik beoog een beetje Vlaamse goede wil en vooral meer gelijkwaardigheid tussen Vlaanderen en de gemeenten. Ik hoop dat u daar enthousiast op reageert. Er is geen hiërarchie tussen gemeentebesturen en Vlaanderen. Dan mag er ook geen hiërarchie zijn tussen fiscale gemeentelijke administraties en de Vlaamse gemeentelijke administraties, en toch is die er. De Vlaamse fiscale ambtenaren gedragen zich zo ten overstaan van de lokale gemeentelijke ambtenaren. Daarenboven zitten ze ook als een moederkloek op de eieren. Ze geven geen informatie, ook niet wanneer dat volgens mij mogelijk zou moeten zijn.

Minister, bent u bereid een soort knipperlichtregeling in te voeren waarbij besturen worden verwittigd bij een betwisting over bijvoorbeeld een bezwaar of een rechtszaak? U moet dan bepalen welk percentage van de totale ov-ontvangsten van de gemeente relevant zijn om dat knipperlicht in werking te stellen. Wilt u een knipperlicht installeren, dat geautomatiseerd werkt en dat de steden en gemeenten verwittigt, als er een percentage in bezwaar komt en er een risico bestaat dat dat deel verloren gaat als opbrengst voor de gemeente?

Is Vlaanderen bereid de gemeenten het meest recente verloop van de inkohieringen en inningen per aanslagjaar via de website te laten volgen? Nu eindigt dat in 2009, maar 2010 en een deel van 2011 zouden ook al kunnen met het oog op een zo juist mogelijke budgetomschrijving en -bepaling. Is Vlaanderen bereid om de gemeenten elektronisch inzage te geven van de nominatieve lijst der belastingplichtigen en de verschuldigde heffingen inzake ov op het eigen grondgebied?

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Vorig jaar heb ik een gelijkaardige vraag om uitleg gesteld. Toen hadden we in Geel ook een probleem van die aard. We hebben veel grote bedrijven op ons grondgebied langs de E313, en vorig jaar had zo'n groot bedrijf, BP Chembel, een bezwaarschrift ingediend voor materieel en outillage, en ook voor economische werkloosheid. Het ging om een bedrag van ongeveer 1 miljoen euro dat door de overheid niet werd doorgestort. Dat maakt een groot verschil in de begroting, ook voor de liquiditeit van de stedelijke financiën.

Het zal dan ook nuttig zijn dat de gemeenten veel sneller kunnen worden geïnformeerd als er zulke betwistingen zijn en als er gevaren dreigen voor doorstortingen dat jaar. De

communicatie naar de lokale besturen kan veel verbeteren. Vorig jaar was die niet zo denderend. Nadien is een en ander rechtgezet. De ambtenaren van onder meer onze stadsdiensten zijn naar uw kabinet gekomen. Dan werd heel wat verduidelijkt. Proactief kan er toch heel wat worden verbeterd met een goede communicatie, als er bezwaarschriften worden ingediend door bedrijven van dergelijke omvang, maar niet alleen door dat soort bedrijven. Elke communicatie leent zich tot voordelen en win-winsituaties op de beide fronten.

De heer Sas van Rouveroi: Ik heb me daarjuist vergist. Ik verwees naar Mittal en had het over drijfkracht, maar het ging wel degelijk over onroerende voorheffing. Ik was even verstrooid.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer van Rouveroi, ik ben blij dat u deze vraag om uitleg stelt. Het probleem is ons heel goed bekend en zeker het voorbeeld van Hoogdele, waar u het over had. We hebben overleg georganiseerd met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) om na te gaan hoe we tegemoet kunnen komen aan de vragen die in die steden en gemeenten leven. De laatste gesprekken daarover waren in oktober 2010, in april 2011 en gisteren. Ik ben tevreden met de concrete afspraken die onder meer gisteren zijn gemaakt. Daarom ben ik blij hierover vandaag een verslag te kunnen geven, maar ook over de concrete maatregelen die ondertussen al in uitvoering zijn om tegemoet te komen aan de vragen die u beiden stelt. De goede wil is zeker en vast aanwezig, maar we moeten binnen de wettelijke bepalingen blijven, ook op het federale vlak, om te onderzoeken wat wel en niet kan.

Over welke concrete verbeteringsmaatregelen gaat het dan? Vanuit VLABEL wordt er nu reeds maandelijks aan de VVSG een gedetailleerd overzicht gegeven, waarmee het verloop van de inkohiering en het aandeel van de gemeente in de reeds ingekohierde onroerende voorheffing wordt opgevolgd. Dat wordt ook doorgegeven aan de VVSG. Dat is afgesproken in oktober 2010 en dat gebeurt vandaag via e-mail omdat we bezig zijn met de opmaak van een website binnen VLABEL, met een doorverwijzing van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur naar VLABEL voor dat onderdeel, om te komen tot die informatie die elke gemeente kan opvolgen op de website, via VLABEL of het agentschap.

De bestaande website geeft vandaag een overzicht van het voorschotjaar, de doorstortjaren en de statistische gegevens. De laatste gegevens worden per e-mail verstuurd. Op de website wordt wel vermeld welke onwaarde voor de gemeente werd geboekt, nadat die onwaarden geboekt zijn, dus na uitspraak.

Het gaat over de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Onze bedoeling is om die informatie ter beschikking te stellen via de website van VLABEL, aangezien de fiscale informatie bij VLABEL zit. Om het klantvriendelijk te maken doen we dat ook via een ingang vanuit de website van Binnenlands Bestuur om de informatie te kunnen opvragen. Op de website kan men dan direct naar databanken doorklikken. We willen dat operationeel krijgen voor het zomerreces. Ik hoop dat we dit kunnen realiseren. Daarmee zou een van uw belangrijkste vragen worden beantwoord, mijnheer van Rouveroi.

Inzake de betwistingen die kunnen leiden tot minder ontvangsten, bekijken we binnen VLABEL hoe we op een structurele wijze een soort knipperlichtregeling kunnen invoeren, die de gemeenten verwittigt. Dat doen we in afspraak met de VVSG. We mogen niet uit het oog verliezen dat we een gratis dienstverlening doen, maar dat we in Vlaanderen ook in een goodwillregime zitten.

De wetgeving bepaalt dat we enkel doorstorten wat de definitief verworven opcentiemen zijn. We storten alle voorschotten met opcentiemen door, maar we zeggen erbij dat er altijd betwistingen kunnen zijn. Vandaar de frustratie die er op het Vlaamse niveau bestaat. We storten door in goodwill, en dan zouden we daar nog een proces voor krijgen ook. Dan

moeten we de gratis dienstverlening en het betalen van voorschotten in vraag stellen, en moeten we doen wat de wet ons voorschrijft. Elke gemeente zou daar een nadeel bij hebben, en dat moeten we zeker niet doen. U hebt gelijk dat de gemeenten zeer goed moeten beseffen dat wat ze krijgen, nog niet definitief verworven is. Niet elke gemeente beseft dat. Hangende betwistingen zijn hangende betwistingen.

Ik begrijp natuurlijk uw vraag. Daarom tonen we ook onze goodwill. De rapporteringen kunnen vandaag niet manueel gevolgd worden. We proberen via een ICT-ondersteuning te komen tot een systeem waarbij we de gevraagde gegevens op een automatische manier uit de databanken van VLABEL kunnen halen, en ze ter beschikking te stellen van de gemeenten. Op die manier kunt u de hangende betwistingen zelf opvolgen.

Het technisch onderzoek loopt nog. Ik kan geen timing geven. We zullen zien wat de moeilijkheidsgraad is, hoe dat kan worden gerealiseerd. We willen het ook realiseren.

Mijnheer van Rouveroi, ik moest eigenlijk beginnen met het slechte nieuws en eindigen met het goede. Dat is nu niet het geval. U vraagt of we bereid zijn om de gemeenten elektronisch inzage te geven in de nominatieve lijst van belastingplichtigen en de verschuldigde bedragen. Na onderzoek zijn we van oordeel dat we daar, omwille van privacyredenen, niet op kunnen ingaan. Ik zal proberen om u in detail uit te leggen waarom dat zo is. Dergelijke vraag om informatie wordt getoetst aan de voorwaarden van het beroepsgeheim waaraan fiscale ambtenaren gebonden zijn. Dat beroepsgeheim is verankerd in artikel 337 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB). Artikel 337 laat toe dat een ambtenaar van de Vlaamse Belastingdienst of een fiscale ambtenaar inlichtingen verstrekt aan andere administratieve diensten van de staat, van de gemeenschappen en de gewesten, indien die inlichtingen voor die diensten nodig zijn voor de hun opgedragen uitvoering van wettelijke of reglementaire bepalingen. De administraties van de gemeenten staan dus niet opgesomd bij de diensten waaraan een fiscale ambtenaar informatie kan verstrekken. Enkel als de gemeenten betrokken zijn bij de toepassing van een nationale wet of bij de toepassing van een decreet, een verordening of een besluit van de gemeenschappen en gewesten, mogen de ambtenaren van de belastingdienst hun de inlichtingen meedelen die noodzakelijk zijn voor de toepassing van die wetgevingen.

Concreet moet hier dus de nuance worden gemaakt tussen financiële informatie en fiscale informatie. De steden en gemeenten kunnen enkel individuele fiscale informatie krijgen als ze die individuele fiscale gegevens ook absoluut nodig hebben voor de uitvoering van hun eigen beleid ten aanzien van de individuele burgers. Wat gemeenten dus eigenlijk nodig hebben, is louter financiële informatie die, zoals u in de vraag ook naar voren hebt gebracht, dient voor hun begrotingsraming en voor het zo goed mogelijk inschatten van de inkomsten van het volgende jaar. Daar zijn hoegenaamd geen individuele fiscale gegevens voor nodig, maar wel globale financiële data. Het onderscheid wordt ook heel duidelijk gemaakt door de jurisprudentie.

Als ik rekening houd met de voorwaarden van het fiscaal beroepsgeheim, dan kan ik concluderen dat het meedelen van gedetailleerde lijsten van belastingplichtigen en de door hen verschuldigde onroerende voorheffing die leiden tot de samenstelling van de eindafrekening, niet noodzakelijk is voor de taken die de gemeenten uitoefenen. Voor het opstellen van hun begroting volstaan de samenvattende gegevens die door VLABEL worden aangeleverd.

Ook het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt dat een aanvraag tot openbaarmaking afgewezen kan worden op basis van de geheimhoudingsplicht. Op grond van dat decreet is elke instantie verplicht eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over, of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten. Er staat echter ook dat de openbaarmaking geweigerd kan worden omwille van een van de uitzonderingsgronden die in het decreet zijn opgesomd. Een daarvan is de geheimhoudingsplicht. Het door artikel 337 van het BIW geregelde beroepsgeheim

beoogt de openbaarmaking van gegevens met betrekking tot de fiscale toestand van een belastingplichtige aan derden te beletten. Gelet op het feit dat de gemeenten die individuele informatie niet echt nodig hebben, moeten we ze in deze situatie als derden beschouwen. We kunnen de informatie dan ook niet ter beschikking stellen, ook niet op basis van de openbaarheid van bestuur.

Ik zal toch trachten op een positieve noot te eindigen. Ik denk dat u de informatie niet nodig hebt als we een knipperlichtinformatie kunnen installeren. Dat kunnen we wel doen. Met uitzondering van de informatie over de fiscale toestand is de Vlaamse overheid graag bereid om in verband met de informatie die nuttig en noodzakelijk is voor de gemeenten op een proactieve manier samen te werken met de gemeenten. We werken dat systeem verder uit met de VVSG en VLABEL.

We moeten het technisch nog bekijken, maar ik denk dat u het wel met me eens zult zijn dat als er een knipperlichtsysteem mogelijk is zodat de gemeenten vanuit de databanken van VLABEL de nodige informatie kunnen betrekken, de vraag die u stelt over de individuele informatie niet echt relevant meer is voor de gemeenten.

Ik moet er nog een belangrijk punt aan toevoegen. De administratie heeft me erop gewezen dat er continu rechtspraak is over deze zaken. Het kan natuurlijk dat wat ik vandaag zeg, morgen door een rechtbank veranderd wordt. Ik wil er wel op wijzen dat we in een zeer evolutief gegeven zitten.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Minister, ik dank u voor het zeer interessant antwoord. Het is inderdaad bevredigend voor de eerste twee vragen. We kijken er reikhalzend naar uit, tegen de zomer heb ik begrepen voor wat betreft vraag een, en zo snel als het technisch kan voor de knipperlichtprocedure. U hebt gelijk dat u vermoedt dat indien de knipperlichtprocedure in werking treedt, dan de behoefte aan de nominatieve kennis afneemt, maar niet verdwijnt. Sta me toe nog twee bedenkingen te maken.

Alvorens die te formuleren wil ik nog zeggen dat het een vraag was van een Open Vld'er en dat ik met Hoogde als zodanig niets te maken heb. U gaf even de indruk dat Hoogde misschien niet zal dagvaarden. Ik heb niets te zeggen over Hoogde. Ik hoop dat Hoogde het niet doet, maar daar ben ik geen meester over. Hoogde is vrij om te beslissen. Ik hoop dat u alleszins zo wijs bent om die ene zondaar niet te misbruiken om het mooie en goed werkende systeem van de voorschotten dan voor alle andere steden en gemeenten terug te schroeven.

Minister, even los van het juridische, maar politiek gesproken, dat moet toch kunnen. Uw juridisch antwoord is juist, dat betwist ik niet. Als we samen vinden dat er iets fout is, dan kunnen we zoeken naar een wijze om de federale wetgever aan te zetten om alsnog een en ander te veranderen, maar dat gaan we niet samen doen, u met uw invloed, ik met de mijne en de andere collega's misschien met de hunne, indien we het niet eens zijn over het feit dat er iets merkwaardigs aan de gang is. 80 procent van de opbrengst gaat naar de steden en gemeenten, een klein stukje naar de provincies en een klein stukje naar Vlaanderen. Het gaat over grote bedragen: voor sommige gemeenten gaat het over 25 procent van het totaal van hun ontvangsten. Het gaat over miljarden euro's. Het is toch merkwaardig dat de steden en gemeenten, de begunstigden van deze fiscaliteit, geen enkel zicht hebben op de vraag wie dat betaalt? Dat vind ik politiek heel merkwaardig: een belastingheffende overheid die niet eens weet wie de belasting betaalt. Mijn rechtvaardigheidsgevoel zegt mij dat dat niet logisch is.

Het is wel interessant om het te weten. Nu moet ik opletten, maar u zult wel niet zo onredelijk zijn om me verkeerd te interpreteren. Je zou het gemakkelijk kunnen oplossen door aan de steden en gemeenten te zeggen dat ze zelf moeten gaan innen. Maar dat willen we niet. Doe het maar, u doet dat goed en u doet dat gratis. Houden zo. Het probleem zou echter wel opgelost zijn als de steden en gemeenten het zelf zouden innen. Dan zijn ze gerechtigd om de

nominatieve lijsten hebben. Het enige argument is dat men zou kunnen geven, is: voor het innen moet je het niet doen, want wij doen dat voor u.

Voor een gemeente of een stad is het van een belasting zoals deze goed om weten waar de betalers zitten. Dat is zo bij drijfkracht. Een stad als Gent en ook vele andere steden hebben daar een top 10 van. Wie betaalt het meest? Wie betaalt het minst? Houden we de slagers en de bakkers eruit? Hoe doen we dat dan? Dat zijn de klassieke politiek-fiscale vragen. Dat geldt voor drijfkracht, maar ook voor veel andere lokale belastingen. Wie treffen we ermee? Ik vind dat eerbaar. Het gaat er niet over dat we mijnheer x gaan vrijstellen en mijnheer y laten betalen, het gaat erover of we de x'en van deze gemeente allemaal belasten. Voor onroerende voorheffing hebben we daar geen zicht op. Dat maakt het voor een stad niet mogelijk om te weten of ze goed zit met haar opcentiemen, en of die niet te hoog of te laag zijn.

Als ik me niet vergis, staat er in het witboek dat men een differentiatie zou toelaten voor onroerende voorheffing. Volgens mij is dat iets wat we kunnen steunen, maar de fractie moet daar nog over beslissen. Als je gaat differentiëren, wordt het volgens mij nog interessanter om te weten hoe het nominatief zit.

Minister, mijn vraag is, als u ook aanvoelt dat dit niet helemaal klopt, of we dan niet samen kunnen proberen om de federale wetgever het desbetreffende artikel in het WIB te laten veranderen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik vind het heel interessant. De heer Van den Heuvel zal me steunen als ik zeg dat het een discussie is die we op veel niveaus horen: een vraag naar fiscale en financiële autonomie op basis van kennis van zaken. Dat is wat u vraagt. Ik hoor die vraag op veel niveaus en ik begrijp die uiteraard ten volle.

U hebt aangegeven dat we vandaag in Vlaanderen doen wat we kunnen. We interpreteren de wetgeving ten aanzien van de gemeenten op een meer dan loyale manier met het doorstorten van wat we nog niet hoeven door te storten. We gaan nu op basis van de moeilijkheden die we hebben ondervonden, zeker en vast proberen om nog meer proactief informatie over te maken. U kunt ons niet vragen – en dat vraagt u ook niet – om de wettelijke bepalingen te overschrijven.

Wat betreft Hooglede: misschien hebt ook u invloed, en iedereen hier aanwezig, om te zorgen dat men daar niet naar een proces gaat. U moet eens kijken naar de situatie. Misschien gaat u mij morgen interpellieren of een vraag om uitleg stellen waarom we voor een gemeente met een proces bezig zijn, terwijl diezelfde gemeente gratis dienstverlening krijgt en iets krijgt dat wettelijk niet moet. U vraagt van mij redelijkheid omdat het maar één gemeente is.

Ik zal het omkeren: zorg er, als andere gemeente, voor dat die ene dat niet doet, want dat zou onredelijk zijn van die gemeente. Jullie moeten bekijken wat jullie kunnen doen aan deze kwestie. Mijnheer van Rouveroy, we kunnen samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten kijken naar de filosofie die u naar voren brengt. Ik ben het ermee eens dat je, als je gezag krijgt over financieel en fiscaal beleid, ook de economie en de gegevens moet krijgen. Ik denk dat we daar, in Vlaanderen althans, vrij snel tot eensgezindheid over kunnen komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■